

Nr 379.

Av herr Hällgren m. fl., om höjande av vissa anslag till byggande och förbättring av allmänna vägar.

I bilaga till 1945 års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, har Kungl. Maj:t av riksdagen för budgetåret 1945/46 begärt till nyanläggning av bygdevägar kronor 3 000 000, till nyanläggning av ödebygdsvägar kronor 1 800 000, till byggande av huvudvägar kronor 5 800 000 och till förbättring av bygdevägar och ödebygdsvägar kronor 2 500 000 eller tillsammans kronor 13 100 000. Det belopp väg- och vattenbyggnadsstyrelsen begärt för berörda ändamål utgör sammanlagt kronor 25 300 000.

Vid ett bedömande av skäligheten uti de begärda anslagsbeloppen bör tagas i beaktande att staten numera vid utförande av vägbyggnader även skall bestrida den andel i vägbyggnadskostnaderna som förut betalades utav vägdistriktet samt att ur vägbyggnadsanslagen även skola bestridas kostnader för marklösen.

Den starka beskringen av vägbyggnadsanslagen under senare år har på många håll medfört en stagnation i fråga om byggande och förbättring av de allmänna vägarna. Även påbörjade arbeten hava blivit nedlagda med resultat att i företagen investerade kapital- och räntkostnader hittills inte medfört åsyftad allmännytta. Å vissa äldre vägar kan ett tillfredsställande vägunderhåll ej ske förrän vägarna undergått en ombyggnad eller vägförbättring. Utöver de minskade anslagen har givetvis även prisstegringen medverkat till att verksamheten i fråga om byggande och förbättring av de allmänna vägarna blivit så mycket mindre än förut.

1944 års riksdag anvisade för budgetåret 1944/45 till nyanläggning av bygdevägar kronor 2 000 000, till nyanläggning av ödebygdsvägar kronor 1 000 000, till byggande av huvudvägar kronor 3 900 000, och till förbättring av bygde- och ödebygdsvägar kronor 1 700 000 eller tillsammans kronor 8 600 000.

En fördelning av dessa anslag på de olika länen framgår av efterföljande tablå:

Län	Reservationsanslaget till			förbättring av bygde- och öde- bygdsvä- gar. Kr.
	nyanlägg- ning av byg- devägar. Kr.	nyanlägg- ning av öde- bygdsvägar. Kr.	byggande av huvudvägar. Kr.	
Stockholms	75 000	—	260 000	70 000
Uppsala	40 000	—	105 000	40 000
Södermanlands	—	—	105 000	45 000
Östergötlands	70 000	—	120 000	70 000
Jönköpings	30 000	—	130 000	70 000
Kronobergs	50 000	—	130 000	50 000
Kalmar	60 000	—	150 000	60 000
Gotlands	10 000	—	35 000	50 000
Blekinge	30 000	—	50 000	30 000
Kristianstads	30 000	—	150 000	50 000
Malmöhus	150 000	—	180 000	60 000
Hallands	40 000	—	75 000	40 000
Göteborgs och Bohus	50 000	—	175 000	60 000
Älvsborgs	50 000	—	280 000	75 000
Skaraborgs	60 000	—	120 000	60 000
Värmlands	100 000	20 000	165 000	70 000
Örebro	40 000	—	105 000	40 000
Västmanlands	40 000	—	95 000	40 000
Kopparbergs	175 000	15 000	200 000	50 000
Gävleborgs	110 000	20 000	200 000	60 000
Västernorrlands	200 000	200 000	220 000	140 000
Jämtlands	125 000	75 000	180 000	90 000
Västerbottens	165 000	235 000	240 000	70 000
Norrbottnens	150 000	360 000	180 000	110 000
Summa kronor	1 850 000	925 000	3 650 000	1 500 000

I sin allmänna motivering för ökade anslag framhåller väg- och vattenbyggnadsstyrelsen önskvärdheten av, att anslagen givas en sådan storlek, att dels i flerårsplanerna ingående företag kunna komma till utförande i betydligt snabbare takt än nu är fallet, dels nya angelägna företag kunna intagas i planerna vid blivande revidering utan framskjutande av i planerna nu ingående företag.

Beträffande anslagsbeloppen anför styrelsen: »Med de små anslag, som för närvarande utgå, visar det sig mången gång omöjligt att i de mindre länen — vilkas andelar av anslagen med hänsyn till vägbehovet i olika delar av landet bli mycket små — fullborda ett företag på ett ekonomiskt sätt. Företaget måste i dylika fall delas upp i delsträckor, som få komma till ut-

förande var för sig, vilket oftast innebär en fördyring av företaget i sin helhet. Ett vägarbete kan icke drivas ekonomiskt, om icke årsomslutningen vid detsamma uppgår till ett visst minimum. Om vidare vägbyggnadsbehovet i olika delar av landet skall läggas till grund för anslagens fördelning mellan länen, blir tilldelningen till de mindre länen avgörande för vederbörande byggnadsanslags totala storlek.»

Vidare anför styrelsen: »Att styrelsen framkommer med väsentligt ökade krav på vägbyggnadsmedel redan nu, innan världskriget är slut, beror på, att det dröjer många år efter det medlen äskats, innan trafiken får nytta av de vunna förbättringarna. De medel, som nu äskas och som avses skola anvisas för budgetåret 1945/46, komma till användning huvudsakligen under arbetsåret 1946. Med minst 1—2 års arbetstid dröjer det då till 1947 eller 1948, innan med dessa medel påbörjade förbättringar komma trafiken till godo.»

Det är vidare en inom vägbyggnadsområdet känd sak att lång tid också åtgår enbart till de förberedande åtgärderna, innan arbetet vid ett vägbyggnadsföretag kan sättas igång. Med hänsyn till kommande utökning av vägtrafiken ävensom framtida behov av arbetsobjekt för därtill lämplig arbetskraft och framförallt med hänsyn till en förbättring av landsbygdsbefolkningens kommunikationsförhållanden hemställes,

att riksdagen vid behandling av bilaga till 1945 års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, rörande anslagen till byggande och förbättring av allmänna vägar måtte besluta:

- 1) till *nyanläggning av bygdevägar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 6 000 000;
- 2) till *nyanläggning av ödebygdevägar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 1 800 000;
- 3) till *byggande av huvudvägar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 10 000 000;
- 4) till förbättring av *bygdevägar och ödebygdevägar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 5 500 000.

Stockholm den 22 januari 1945.

Elof Hällgren.

Edvin Gustafsson

Lars Lindahl.

i Bogla.